Ч. 244. Середа 30 жовтня (12 падолиста) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Вибори до австрийских соймів. — Справа Морского Ока в угорскім соймі. — Уступленє Победоносцева.)

Войскова комісия угорского сойму займала ся вчера предложенем закона що до підвисшеня континґенту рекрутів. Пос. Баконі висказав свій сумнів що-до ухваленя того закона в австрийскім парламенті тим більше, що там не може бути підвисшений континґент рекрутів на основі §. 14. Мінїстер гонведів ґен. Феєрварі заявив, що не знає, що стане ся з предложенем в австрийскім парламенті, знає лиш тільки, що предложенє мусить бути принято, бо підвисшенє чинного стану армії єсть неминуче.— Grazer Tagespost доносить, що в правительственних кругах дебатують над відложенем парламенту та що правительство пристало-б на 2-літну службу військову, колиб оба парламенти ухвалили підвисшенє видатків на цїли армії — Праска „Politik“ пише, що ситуация станула на вістрю меча, бо правительство має всього пару тижнів до залагоди двох конечних справ: про континґент рекрута і буджет, а між стоять єму на перепоні наглячі внесеня. „Politik“ кінчить осьвідченем, що Чехи не дадуть ся вічми заскочити. — Клерикальний „Vaterland“ радить відложити сесию і скликати на ново ческо-німецкі конференциї. — Обчисляють, що новий закон о підвисшеню континґенту рекрута підвисшить армію в обох половинах монархії о 150.000 люда через прибільшенє континґенту рекрута і краєвої оборони, а також через покликанє частини резерви до активної служби. Се підвисшенє збільшить рівнож видатки на войско, бо кошти удержаня тих людий будуть вимагати значних квот.

При тіснїйшім виборі до низшо-австрийского сойму з дільницї Favoriten побідили антисеміти. Вибраний християньско-соц. (антисеміт) Прохаска 6.262 голосами против редактора соц.-дем. Arbeiter Ztg. дра Адлера, котрий перепав 39 голосами (одержав 6.223 гол.) В той спосіб антисеміти здобули цїлий Відень і будуть мати 3/4, то є кваліфіковану більшість в низшо-австр. соймі. По инших містах кромі Відня дістають ся мандати лїбералів по найбільшій части в руки німецко-людового сторонництва (Deutsche Volkspartei). — При виборах до стирийского Сойму вибрано 13 з німецко-люд. стор., 1 з хлопского союза і 1 лїберала, отже так само як передтим. Палата торговельна вибрала 3 нім. людовців, між тим коли давнїйше один мандат віддавано все лїбералови. — До сольногородского сойму вибрано ту з міста 9 лїбералів, 1 нім. люд. і 1 катол., в палаті торговельній 2 лїбералів. Сойм загалом числить 26 послів.

На спірній териториї над Морским Оком веде ся боротьба з причини квестиї посїданя, ураґульованої вироком. В тій справі інтерпелювали тут на суботнїшнім засїданю сойму в довгих промовах правительство посли Вішонтай і Неші, чому правительство не дає помочи в сих спорах стороні угорскій, на що Сель відповів, що вирок суду роз'ємного мусить бути узнаний за важний і буде предложений соймови до заінартикулованя в формі закона — щож до спорів на границї, що се спір о посїданє між приватними властителями, котрий належить до судів.

Koeln. Ztg. принесла з Петербурга вість, немов то з доброго жерела, що головний прокуратор сьвятїйшого синоду, Победоносцев, має уступити з огляду на свій преклонний вік та задумує послїдні лїта свого житя провести в спокою. Цар мав приймити просьбу єго о димісию, а урядове оповіщенє того уступленя має послїдувати в день Нового року. Наслїдником Победоносцева має стати член совіта державного ґр. Сергій Шереметев.

---

14)

ПОДОРОЖ по СИЦИЛІЇ.

(Після Тайнерта, Шинера, Брокка і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше.)

IX.

Маллрия.—Суспільна хороба Сицилії: маффія.— Каморра.— Суспільні відносини на Сицилії в старині; богатство і нужда в теперішних часах.

Коли вже бесїда про маффію, то годі не згадати нїчого про каморру, тайну орґанїзацию горлорізів в полудневій Італії, зовсїм подібну до маффії на Сицилії. Каморра, то друга суспільна хороба на орґанізмі італїяньского народу, на котру доси не найдено ще ліку. Каморра єсть нїби щось лїпшого, щось висшого від маффії, бо були часи, коли она грала велику ролю політичну, і до неї належали не лиш самі волоцюги і розбишаки, але навіть і князї королївского роду, і она доставляла навіть охотників у всїляких борбах політичних. За неапольского короля Фердинанда II розширила ся була каморра майже по цїлій Італії, і до неї належали люди всїляких станів, урядники і офіцири, мінїстри і князї. Каморристи творили свого часу найлїпшу тайну полїцию італїяньску, а Ґарібальдї мав з них найлїпших помічників в своїх революцийних подвигах. Маффія і каморра, то дві спеціяльности, яких других нема в цїлій Европі, і можна би їх хиба ще порівнати з тайними товариствами в Хинї, з тою одною ріжницею, що хіньскі тайні товариства мають майже виключно полїтичний характер, підчас коли маффія і каморра суть нинї виключно лиш тайними союзами розбишаків і всїлякого рода злочинцїв.

Головною характеристикою обох сих тайних союзів єсть безуслoвний послух для своїх начальників, тїсна звязь поодиноких членів між собою, точне виконуванє постанов союза і строга кара на тих, що в чім небудь провинились би проти постанов союза. Орґанїзация маффії на Сицилії єсть така: Верховним начальником і командантом в розбійничих походах єсть так званий „капо“ (capo — „голова“, „капітан“), котрий має до помочи секретаря, що єсть заразом і касиєром та називає ся „контаюольо“ (contajuolo) і має такі самі права як і капо. Цїла ватага дїлить ся на відділи, котрих начальники називають ся „андрінї“ і перебувають в Палермі та єго охрестности. В самім містї є чотири відділи маффії, і там до недавна перебував також і капітан ватаги, а хата, в котрій він звичайно перебував, мала досить характеристичну назву „паляццо реале“ (королївска палата). Недалеко сеї „палати“ був „шинок“, в котрім звичайно що ночи сходили ся члени товариства і там відбували ся „засїданя“. Шинок той належав до якогось Карісти, сїмдесятьлїтного опришка, котрий сам вже не брав участи в засїданях, лиш відступав хату для товариства. По кождім засїданю капо збирав від кождого члена по два чентезімі (два сотика), і то була заплата для Карісти за єго услуги і труди.

Кожде „засїданє“ мусить після давних постанов товариства відбувати ся під проводом капітана, коло котрого з правого боку сидить контаюольо, а з лївого начальник „рекрутів“ (reclute). Прочі члени сидять довкола свого капо, котрий кождому з них визначує, коли має говорити. Без позволеня капітана нїхто не сьміє говорити, а всї члени слухають свого старшину і віддають єму як найбільшу честь. На таких засїданях звичайно всї курять поганий італїяньский тютюн, а коли від него мусять що дві мінути сплюнути, то не вільно нїкому сплювати перед себе, лиш мусять голову обернути на бік і заслонити ся рукою і тогди аж сплюнути позад себе, бо колесо, яке члени творять довкола свого капітана, — оно зве ся: „la tomba del segreto“ („гріб мовчаня“) — єсть сьвяте і єго не вільно занечищувати, анї не зраджувати нїкому того, що в тім колесї говорить ся.

Члени маффії на Сицилії уважають себе також за каморристів і дїлять ся подібно як і члени каморри в полудневій Італії, на дві кляси, а кожда кляса має ще три степені. Так належать н. пр. до першої кляси справдешні каморристи, і они дїлять ся на каморристів, що лиш так називають ся, або на камористів з імени „camurrista a vuci“ („а вучі“); другий степень творять випробовані каморристи (camurrista di tirata) т. є. такі, котрі відбули т. зв.

Новинки.

Львів дня 11-го падолиста 1902.

— **Відзначеня.** II. Мінїстер просьвіти надїлив п. Івана Ґамоґу, управителя 4-кл. школи ім. Шашкевича у Львові, титулом директора в признаню за его довголїтну працю.

— **Краєва рада шкільна** іменувала: Вінк. Дирча, Клем. Клебера, о. Василя Дубіцкого і Михайла Городиского заступниками учителїв в ґімназиї Франц Йосифа в Тернополи; в народних школах: Василя Білецкого старшим учителем 5-кл. школи в Ходорові, Каролину Ляні мол. учит. 4-кл. школи ім. Гофманової в Станиславові, Ант. Равску мол. учит. в Підкамени. Конст. Лисицку учит. в Озерянах, Вол. Рущицкого учит. в Завалю; перенесла: Марию Желехівску з Песла до Букова, Антона Чижевского з Золотого Потока до Устечка; удїлила громадї Пруси, львівского округа, 800 К безпроцентової позички на будову школи.

— **Презенту** на парохію в Долинї надала тамошна міска рада о. Величковскому, дотеперішному пароховы в Букачівцях.

— **Важне для катихитів і тих, що учать релїґії в народних школах.** Третю часть практичного провідника для катихитів, в котрій поясню́е ся наука релїґії для 5 і 6 степеня зглядно для 3 і 4 кляси народних шкіл, можна набути в книгарнях ім. Шевченка і Ставропигійскій у Львові по цїнї 2 К 40 сот., з почтовою пересилкою о 20 сот. більше. Першу і другу часть тої книжки можна набути рівнож в згаданих книгарнях по цїнї 2 К 40 сот., а з пересилкою почтовою о 20 сот. більше.

— **700 рублїв в панчосї або убийниця чи божевільна?** Перед кількома днями арештовано у Видни якусь загадочну женщину. Женщина тота приїхала звідкись до Відня, мешкала тут в готелях під фальшивим іменем і майже що дня переносила ся з одного готелю до другого; за помешкане в готелю не платила. Одного разу зачепила якусь паню на улици і просила еї, щоби она виробила їй на свое імя паспорт на виїзд за границю. Остаточно женщину ту арештовано і відставлено на поліцию. Там розповіла она, що називає ся Єлисавета Туґендрайх-Макс, есть жінкою богатого купця із Зґера, передмістя у звістнім фабричнім містї Лодзи в Росиї. В готелях — казала она — не могла заплатити, бо тих 700 рублїв, які носила при собі в старій панчосї, десь загубила. Цїле еї оповідане здавалось зразу простою видумкою, але дальше доходжене показало, що то була правда і навіть знайшла ся панчоха з рублями. Власти російскі у Варшаві потвердили також, що згадана женщина есть родом з Росиї, а тогди віставлено еї до суду повітового, щоби той еї засудив за то, що она під фальшивим іменем записувала ся в готелях. Тимчасом розправи в сїм напрямі не переведено, бо настала важна зміна в цїлій справі. Судия мав причину припускати, що згадана женщина не есть Єлисаветою Макс, лиш убийницею Єлисавети Макс, а коли нї, то хиба якоюсь божевільною. Судия припускає, що Єлисавету Макс, котра ще перед роком виїхала з Лодзї і десь щезла, убила в дорозї якась женщина і прибрала еї назвище. Справа гроший в панчосї представила ся так: Дня 14-го жовтня бавив ся хлопець Кароль Едельбахер з другими дїтьми і між иншим кинув на них якоюсь чорною панчохою. Дїти почули, що в панчосї щось забренїло, а коли потрясли нею, то з неї випало богато російских гроший срібних і паперових. Два з тих хлопцїв забрали гроші до дому і віддали їх родичам, а ті дали знати о тім на поліцию. В тім самім часї якийсь агент поліцийний зробив донесене, що по містї волочать ся якісь дві панни, очевидно сестри і видають богато російских гроший. Одна з тих дам назвала ся Рудольфіна Лїндгайм і казала, що она акторка. Показало ся опісля, що то неправда і що обі дївчини то сестри Непомуцкі, котрі стоять під поліцийною контролею. Против обох розведено карне слїдство за загаєне найденої речи, а тимчасом поліция зачала шукати властительки панчохи. Тогди зголосила ся якась панї Пачельт і казала, що то еї панчоха: коли же поліция хотїла переконати ся, чи то дїйстно она властителькою, показало ся, що еї первістні зізнаня що-до еї особи були неправдиві.

— **Заяць в склепі.** Склепар Ґольдлянґ при ул. Жовківскій перепудив ся не мало, коли вчера вечером сидячи в своїм склепі з порцеляною, побачив, що щось великого і страшного, більшого навіть від щура, вбігло до его склепу. Ще більший страх взяв его, коли роздав ся бренькіт побитої посудини. Ґольдлянґ набрав тогди відваги і став слїдити за тим якимсь пакостним страхопудом і побачив, що то звичайний собі заяць. Він замкнув тогди двері і зловив заяця та мабуть вже взяв від него шкірку за наробленну шкоду в склепі. Показало ся, що бідачиско заяць сидїв на пасипі зелїзничім, а коли надїхав поїзд, так перепудив ся, що аж забіг до склепу — склепареви на шкоду, а собі по смерть.

— **Катастрофа підчас торжества виборчого в Новім Йорку.** В Америцї есть такий звичай, що день виборів чи то громадских чи до парляменту люди сьвяткують як би яке сьвято і роблять всілякі паради. Дня 4 с. м. вибрано демократичного кандидата, властителя якоїсь часописи, Гірства, і він заповів з нагоди свого вибору великі штучні огнї, котрі вільно кождому безплатно оглядати. Розуміє ся, що всї прихильники Гірста вже на кілька днїв перед виборчим сьвятом робили штучним огням велику рекляму, отже й не дивота, що вечером зібрало ся на призначенім на огнї місци звиш 40 тисячів людий. Підчас тих штучних огнів мали також стріляти тяжкими бомбами із шїсдесяти моздїрів, котрі уставлено в три ряди. Коли мали стріляти з першого моздїря, він експльодував в страшний спосіб, а куснї его розлетїли ся на всї боки та покалїчили людий. Але на тім не скінчило ся. Внаслїдок страшенного потрясеня воздуха перевернув ся перший ряд моздїрів і часть з них вистрілила а рівночасно стали й другі розпукати ся, експльодувати. Бомби і куснї моздїрів розлїтали ся на всї боки а наконець експльодували ще й моздїрі в двох дальших рядах. Зробив ся страшенний переполох. Бомби і куснї моздїрів сипались мов би град на публику, котра як би стратила голову і не знала в перший хвили як ратувати ся. Одні кинулись на других, зачали толочити ся, і хто був сильнїйший перевертав безвзглядно других. Якийсь чоловік навіть револьвером робив собі дорогу. Аж коли 800 людий кінної поліциї силоміць розігнали людий, настав спокій і тогди показала ся катастрофа в цїлім своїм обемі: 12 людий лежало трупом, декотрі з них зовсім на куснї роздерті а потолочені ногами так, що представляли лиш одну масу, 82 людий було тяжко покалїчених, але ще жили. Легко ранених було кілька сот.

— **Померли:** О. Іван Грабович, парох Тисменицї, вислуж. декан, дня 6 с. м., в 78 ім роцї житя; — Збигн. Щеснович, професор школи реальної у Львові, д. 10 с. м., в 35-ім роцї житя.

„велику пробу“, а третий і найвисший степень творять ті, котрим же вільно брати ся до великих обманьств, розбоїв, пачкарства, і т. п. злочинів. То суть „camurristi di barattu. По трох головних командантах займає найвисше і найважнїйше становище т. зв. „камурріста ді юрната“ — той, що робить в день службу, а котрого задачею есть давати знати свому начальникови о всїх важних подїях дня, як ось: про добру нагоду до крадежі, до обманьства і вимушеня. Він має також скликувати ватагу на збори. Каморристом тих трох степенів може кождий стати в той спосіб, що або дослугує ся високого степеня, або то „достоїнство“ переходить на него в спадщинї. В першім случаю мусить „кандидат“ бути насамперед простим волоцюгою, котрий ще не має ніякої вправи в своїм „фаху“, і він стає лиш послугачем справдешних каморристів а відтак авансує на рекрута (recluta). В другім случаю може стати справдешним каморристом син якогось каморриста по смерти батька або таки ще за его житя, скоро він дійшов до приписаних лїт і дав докази „честноти, відваги і скромности“. Тогди збори справдешних каморристів іменують его каморристом, і він не потребує переходити всї низші степенї.

Дуже важною для каморристів есть „велика проба“, в котрій кождий „новик“ мусить дати доказ відваги і зручности. До такої проби визначує ему капо его противника з помежи других каморристів того самого степеня. Борцї визначують собі місце і годину борби, там приходить двох або трох сьвідків і кладуть помежи обох противників червону, шовкову хустку на землю, а тогди розпочинає ся борба на ножі, котрі мусять бути довгі. Червона хустка називає ся в злодїйскій мові: „жерело сьвятого хрещеня“, в котрім хрестять „честного молодця“. Коли новик за першим разом побідить, то він має право називати ся „першим фаворитом“ і его роблять зараз з цїлою парадою старшиною каморристів „di tirata“; коли же ему не пощастило ся, то мусить повторити борбу з другим товаришем. Коли побідить за другим разом, то дістає титул „другого фаворита“; коли же й другим разом ему не пощастить ся, то мусить ще третий раз повторити борбу. Коли же й третим разом ему не удасть ся побідити, то позістає на завсїгди „камурріста а вучі“. При таких борбах есть строго заказано калїчити противника в лице, можна лиш більше або менше тяжко колоти ножем в груди або в руку. Така проба кінчить ся досить часто смертию, а завсїгди буває кровава.

Щоби стати каморристом „di barattu“, т. є. щоби всї дїйстні і правдиві права каморри і щоби опісля можна авансувати аж до найвисшого степеня, треба, щоби каморрист „di tirata“ знав ся добре на „barattu“, значить ся, на фальшивій грі в карти. Він мусить при грі в карти або якійсь иншій нагодї вимантити значнїйшу суму гроший і принести їх старшим каморристам, котрі зараз дїлять ся добичею. — То есть найзвичайнїйший звичай каморри, а всї злодїї учать ся того добре по криміналах в цїлій державі і називають то: „правом, яке лишило ся нам по наших предках“. Кождий „правдивий“ каморрист старає ся як найбільше людий запабити до гри в карти а відтак приходить ся ему тим лекше грачів ограбити, що до помочи служить ему ніж, скоро не помагають переконуючі слова. Коли в таких случаях приходить до сварки, то каморрист дістає зараз поміч від своїх товаришів і то тілько людий, кілько есть противників. Коли якийсь каморрист попаде ся в руки поліциї, то ватага старає ся подати ему поміч всїлякими способами, вишукує фальшивих сьвідків і т. п. Коли же арештованого таки замкнуть до криміналу, то его родина дістає запомогу від ватаги. Скоро який каморрист „di tirata“ дав в той спосіб доказ своєї зручности, то его зараз на найблизшім засїданю вибирають торжественно на каморриста „di barattu“.

Отсе есть орґанїзация каморри на Сицилиї, званої тут маффією. Трохи відмінною але дуже подібною есть орґанїзация правдивої каморри в полудневій Італїї, котра в наших часах вибрала собі за головний осідок місто Неаполь і его околицю. Додати тут потреба, що в наших часах стала каморра впливати і на вибори та що в італїяньскім парляментї майже пальцем показувано на послів, що були рівночасно і проводирами сего тайного товариства всїляких злочинцїв. Так само має она своїх членів і прихильників в радах громадских у всїляких більших містах, а еї вплив есть так могучий, що навіть суди не суть вільні від него. Тим то й поясняє ся, що коли приходить ся судити якого бандита, то его не судять в місци его приналежности, але призначують до того суд, віддалений нераз і кількадесять миль далеко. Звістно також загально, що голосну справу убитя ґрафа Бонмартіні'го в Больоні приписують дїлу каморри. Всї заходи італїяньского правительства, щоби знищити каморру, доси не удали ся. В 1874 вивезено з Неаполя 200 каморристів до криміналів т. зв. баньо (bagno) на островах, а мимо того каморра в тім містї не перевела ся і в послїдних часах говорено о тім голосно, що не лиш цїла рада

Штука, наука і література.

— **„Як почуєш в ночи“** — твір музичний Дениса Січиньского, на тенор, в супроводі фортепяна (слова І. Франка із „Зівялого листя“), появив ся накладом „Музичного видавництва станиславівского Бояна“). Ціна 60 сот. (не 30, як хибно надруковано). Дістати можна в Чернівцях, в книгарні Пардінього.

— **Параця.** Такий єсть заголовок комедиї в 3 актах зі сьпівами, з під пера п. Льва Лопатиньского. Книжку сю можна дістати або у автора або у накладника п. С. Горука, площа Домбровского ч. 1. по ціні 2 К за примірник. На почтову пересилку треба долучити 10 сот. За посліплатою не висилає ся.

Господарство, промисл і торговля.

— **В Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“** прибуло в місяци жовтни с. р. 10.923 важних поліс на суму 10,514.162 кор. обезпеченої вартости з премією 96.353 кор. 66 сот. Разом від початку року по конець жовтня с. р. видано 99 973 важних поліс на суму 99,270.102 кор. з премією 901.070 кор. 08 сот.; попередного року за той сам час було 87.3-5 важних поліс на суму 87,141.103 К. з премією 784.430 кор. 07 сот.; т. є. сего року о 12.638 поліс і 116.640 кор. премії більше.

Шкід в жовтни прибуло 41 случаїв разом від 1 січня до 30 жовтня було 848 шкід, з котрих 806 вже виплачено, 6 шкід находять ся в ліквідациї, а виплату 6 відшкодовань (в сумі 3388 корон 12 сот.) на разі з причин правних здержано.

Сума всіх тих шкід разом з коштами ліквідациї виносить brutto 437.955 кор. 18 сот.; з чого по потрученю части реасекурованої, лишаєсь на власний рахунок 196.789 корон 23 сот.

При відновленю поліс по конець жовтня с. р. зараховано членам титулом 8% звороту квоту 57.994 кор. 22 сот.

Фонд резервовий з кінцем жовтня с. р. виносить 455.289 кор. 87 сот.

— **Рахунок товариства взаїмного кредиту „Дністер“** у Львові, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою, за місяць жовтень 1902.

I. Стан довжний:

	Кор. с.	Кор. с.
1. Уділи членів		92.353 97
2. Фонд резервовий . . .		10.989 12
3. Специяльна резерва страт .		1.111 59
4. Вкладки щадничі:		
а) стан на початку жовтня . .	1,051.255 23	
б) вложило в жовтни сторін . . .	51.085 50	
разом	1,102.340 73	
в) виняло в жовтни сторін	32.058 50	
Позістає з кінцем жовтня .		1,070.282 23
5. Сальдо побраних процентів .		49.876 05
6. Непідњата дивіденда за р. 1897, 1898, 1899, 1900 і 1901 . .		4,584 59
7. Кошти спору		758 66
8. З рахунку ріжних сторін .		483 83
9. Кредит банковий (в Банку кр.)		141.000 00
10. Товариству обезпеч. „Дністер.		— —
11. Зиск за р. 1901 . . .		1.144 43
Сума		1,372.584 47

II. Стан чинний:

	Кор. с.	Кор. с.
1. Позички уділені на скриптах:		
а) стан на початку жовтня . .	1,235.757 09	
б) уділено в жовтни . . .	30.040 —	
разом .	1,265.797 09	
в) звернено в жовтни . . .	27.648 34	
Стан з кінцем жовтня .		1,238.148 75
2. Готівка в касї з днем 30/9 1902		3.397 17
3. Цінні папери фонду резервового		11.439 —
4. „ „ инші . . .		53.224 50
5. В щадници почтовій (обор. чек.)		9.516 20
6. В инших товариствах і банках		46.918 23
7. Рахунок ріжних сторін . .		7 —
8. Сальдо коштів адміністрациї .		9.933 62
Сума		1,372.584 47

Членів прибуло в жовтни 33 з 36 уділами, убуло в тім часї 7, остає з кінцем місяця жовтня 1902 року всіх членів 2.341 з 2.436 деклярованими уділами в сумі 121.800 К.

Стопа процентова від вкладок 4 процент, від позичок уділюваних з провізиєю на кошти адміністрациї $6^1/_2$%.

Телеграми.

Відень 11 падолиста. Коло польске відбуло вчера засідане, на котрім раджено над предложенєм войскового закона.

Відень 11 падолиста. Німецкий амбасадор у Відна кн. Айленбурґ уступив, а на єго місце іменований бар. Кароль Ведель, дотеперішний німецкий амбасадор при італїяньскім дворі.

Мадрид 11 падолиста. Президент міністрів Саґаста має нині вручити королеви подане о димисію. Король ще нині порішить справу утвореня нового кабінету.

Льондон 12 жовтня. Westminster Gazette обговорюючи німецко-анґлїйскі відносини, каже що гостина цїсаря Вільгельма у короля Едварда причинить ся значно до скріпленя призни між Німеччиною а Анґлією.

громадска в Неаполи, але й вся поліция стоїть під впливом каморри.

Неапольска каморра має красну назву: „товариство покори“, а хоч се товариство єсть загально небезпечне і шкідливе, то все-таки не без якоїсь рациї, як то пізнїйше побачимо, прибрало собі таку невинну назву. Неапольска каморра рекрутує ся з волоцюгів і голодранців, котрі з нещастя і нужди або таки з вродженого зіпсутя пустились на дорогу злочину.

Шіснайцятьлїтний хлопчище — каже Бракко — з котрого нещастє і нужда або таки єго власні родичі зробили уличного волоцюгу, учить ся насамперед красти дрібнички, обдирати діти та відривати зухвало золоті ланцушки і ковтки. Коли відтак вивчить ся добре кидати каміньем і здалека поцілити свого противника; коли перший раз в бійці пробе ножем свого товариша, а відтак вирве ся з рук поліцияна і щезне в темних заулках старого Неаполя, набирає охоти вступити до каморри. Він то видить, що коли би позістав і дальше самотним волоцюгою, не дібє ся до нїчого, не здобуде собі нї поважаня, нї чести, нї слави. Коли же вступить до каморри, то там знайдуть ся люди, що оцінять єго заслуги, з часом чогось дослужить ся, стане славним і буде мати гроші, а в найгіршім случаю згине яко хоробрий муж і пролле свою кров за „товариство покори“. Він рішає ся вступити до того товариства, а церемоніял вступленя згаданий нераз так описує:

Коли такий волоцюга з улиці рішить ся стати членом каморри, іде до секретаря відділу в тій части міста, в котрій сам жиє і „працює“ і просить єго, щоби він єго приняв до товариства, а при тім предкладає єму докази своєї неустрашимости і зухвалости, докази, що він сего або того вже покалїчив ножем, що крав се і то, що бив ся з тими а з тими, що мав відвагу обікрасти високих достойників і т. п. Секретар радить ся тогди своїм товаришем з безпосередно висшого відділу, а той предкладає просьбу старшині каморристів т. зв. Капо-Каморріста дотичної части міста. Найвисший командант каморристів на ціле місто не займає ся такими дрібничками, він спускає ся в таких справах зовсім на своїх „ґенералів“. Коли голова каморристів дотичного міста приймe ту просьбу, тогди запрошують „кандидата“, щоби він явив ся на зборах представителів товариства. На збори ті приходять сам старшина, чотирох каморристів всїляких степенів і секретарі двох відділів.

Збори відбувають ся звичайно в хаті найстаршого ранґою Старшина, нібп полковник, сидить посередині, а другі сидять коло него з правого і лівого боку так, що творять малий кут, котрого вершком єсть сам старшина. Всї поубирані сьвяточно, в капелюхах на голові на бакер, кождий має циґаро в устах а всї сидять поважно, з острою міною на лици, але не без виразу прихильности. Двері комнати суть завсїгди замкнені. В торжественній тишині являє ся „кандидат“ о назначеній годині і розпочинає ся церемонія. Він пукає до дверий і питає: Чи вільно? Старшина відповідає: Просимо, зайдіть! — Кандидат стає тодї коло порога і каже: Я хотів би знати, хто єсть старшиною?

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відвічає Адам Крaховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).